

**Tito
Tito veize Paulo'a Mirihirote'e
So'aāga
Ihore Ġoe'a**

So'a 'ahi'e Paulo'a Tito veize mirihiro. Tito'e Paulo teite gauiro ebu vesu'u Paulo'a ani Kerete 'umuġa tuġunadu Kerete ekalesia ibitoziro. Paulo'a so'a 'ahi zamaġano ekalesia ibitozi'ete'e azaġa'e nougenouge radite'e moneo ġoeriro ebu ġuriro ihore azaġa ago hegoto'i rae iraduguniro. Ani'a ekalesia azaġa nougenouge ihozite'e moneo Tito ihoniro. Paulo'a ekalesia azaġani'a nego nabudi teite unihogħi manoġano radiu'ete'e, zamarotite'ete'e, manoġa haġġae'ete'e, mene ta'irotite'ete'e, zu zamaze tibano gaue'ete'e moneo ihoniro.

¹ Eġe, Paulo'e Badi'a tuġure vazeġa zu Iesu Keriso apostolo vazeġa. Badi'a'a oħotirote'e azaġani'a fie'e gigaranoga veize inarazifine zu ze Badi'a gubanadu ġoere huga ederoga veize ihozifine Badi'a'a ohohiro.

² Fie'ete'e zu ġoere huga'e ġabone tuġutuġu mae ġihine'ena'a guhinadu ma'ohe. Mene ġurire'ete'e Badi'agħani'a 'izema mada ġadaheġano ġabone tuġutuġu zini'uma rae ġoitoriro.

³ Badi'a ġoitore ġoe'a'e ani'a ohonirote'e madaġano apostolo azaġani'a haramozenadu Badi'a'a rae fureniro. Ġabofe'ete'e Badi'agħani'a

ḡoere riḡa ehadu eḡe'a ane ḡoitore ḡoe'a harame'ete'e gauḡa meiro.

⁴ Eḡe'a Tito, ḡae veize so'a 'ahi mirihe'ohe. Eme'a fie'eta'a'e tiba radu ḡa'e eḡe ubude huga rae reiro.

Badi'a emeḡe Mama zu emeḡe ḡabofe'ete'e vazeḡa Keriso Iesu'a ḡae mazao manoḡa zu zama roḡeḡa ḡane'eno'i.

Tito'a Kerete 'Umuḡano Haḡae'ete'e Gauḡa

⁵ Eḡe'a Kerete 'umuḡano ḡa muhi'iro. 'Ougadu ḡae'a mene hauḡirote'e gauḡa faine haḡae hauḡoga zu eḡe'a nougenouge haḡao'i rae ġeirote'e idunaḡano neḡaneḡano ekalesia ibitozi'ete'e azaḡa ohozoga e uratiro.

⁶ Ekalesia ibitozi'ete'e vazeḡa'e vaze'a ronite'e haḡaiḡa mene haḡai'uma zu inuga'e tiba da'o me'uma. Ane ubugaubuga'e fie'ete'e azaḡa re'uma, zu ze vazeono'o, "Haḡaize'e butu abaḡa heuḡa," ga "Ze nanu mama ḡoere mene igi'ohe," rae roze'ete'e ḡoe'a mene igi'uma.

⁷ Ekalesia ibitozi'ete'e vazeḡa ḡihi'aḡa'e* Badi'a'a gau hanadu gau e'e ibitohau'e 'ahine, ani'e vaze'a ronite'e haḡaiḡa mene haḡai'uma, ane'a bare niḡa mene mae iti'uma, mene maḡunu fu'a, mene gagone fu'a, mene uti fu'a, zu mene hadi ubumaḡa re'uma.

⁸ Rehano ani'e vaze mae zouzadu faine ḡubuzi'uma, haḡai manoḡa zamari'uma, faine zamare'ena'a haḡai'uma, duduḡa zu zaḡoḡa ibiḡano radi'uma, ebu ane'a bare haḡai sau'a hezahoha'uma.

* **1:7 1:7 Bisopu**

⁹ Ani ane'a meirote'e ihoreḡa idunaḡano ḡoere huga obone gigani'uma. 'Ougadu ani'a ihore duduḡa hina vaze inarazoga'e idara'uma, zu ihore huga hezahohau'ete'e azaḡa haḡaize ve'oḡa ihozoga'e idaḡa re'uma.

¹⁰ Vaze ġehaġani'a ihore huga mene igi'ohe, zu huga o'o'a ḡoe'a ra'ohe, zu vaze so'oso'oze'ohe. 'Uguḡa azaḡa'e ahiri rana iġuri haḡairote'e azaḡa bo'aḡano ufeta ġehaġa.

¹¹ Zeġe ġuriro ḡoe'a 'ue huni'uma, mazaġa ze'a vaze so'ozadu hadi mouga veize mene ihozite'e ihoreḡa ihoze'ohe, ebu ne tibano tiburu radiu'ete'e azaḡa nidu'a ruize'ohe.

¹² Kerete azaḡa bo'aḡano zeġe peroveta vazęga 'ahogani'a 'ahige rae reiro, "Kerete azaḡa'e iġaiġa ġuriro azaḡa, butu agireḡa, ogomu fu'a, zu tubuġa."

¹³ Ani'a 'ouge rae furenirota'a'e hube. E'ano'o ga riġa rozo'i. 'Ougine, ze hube hune fi'uma,

¹⁴ zu Iuda azaḡa ġuriro hariġa ga ḡoere huga hezahohau'ete'e azaġani'a te'ote'oze'ete'e ḡoe'a mene igi'uma.

¹⁵ Deheġa azaḡa mazao ġau nidu'a'e deheġa. Reħano toraga zu mene fie'ete'e azaḡa mazao deheġa 'ahoga'e o'o'a. Ze zamaroneze'a toradanadu nagini'e duduḡa ga ve'oḡa'e aġu'a.

¹⁶ Ze zeġe'a bare, "Badi'a edeġa," rae furen'e'ohe, reħano haḡaize'a ze Badi'a o'one'ete'e iħofe'ohe. Ze'e ufeta sau'a radu vaze'a he'ehe'eze'ohe. Ze Badi'a ḡoere mene hegote'ohe zu manoġa 'ahoga haġaoga'e mene idaġa.

2

Ihore Duduḡa Ihozo'i

¹ Ġa ihore duduḡa idunaḡano ḡoere duduḡa zo'i.

² Ohoze vouḡaḡavouḡaḡa moneo'e ze'a faine zamare'ena'a haḡaifine, vaze'a ze gubazite'e haḡaiḡa haḡaifine, zeġe'a bare haḡai sau'a hezahohafine, fie hunifine, zamarotitifine, zu aduga zamāḡano zamaze obone giganifine ihozo'i.

³ E'e teige, roḡae vouḡaḡavouḡaḡa moneo'e ze'a zaḡozaḡe radifine, ġuriro ḡoe'a hina vaze mene rae sausauzifine, mene gagone fu'a reifine zu ġau manoḡa ihoze'ete'e azaḡa reifine ihozo'i.

⁴ 'Ougine, roḡae vouḡaḡavouḡaḡani'a roḡae izigaiziga ihozadu roḡae izigaizigani'a ize zu ubudeze zamare borofi'uma,

⁵ zeġe'a bare haḡai sau'a hezahoha'uma, deheru radi'uma, ne gauḡa faine haḡai'uma, vaze mazao manoḡa haḡai'uma, zu ize ḡoere hegogi'uma. 'Ougine, vazeni 'ahogani'a Badi'a ḡoere mene rae sausauni'uma.

⁶ E'e teige, ohoze izigaizigani'a zeġe'a bare haḡai sau'a hezahohafine inarazo'i.

⁷ Ze'a ġae tuhutuhu'ifine ġae'a ġau nidu'a moneo gau manoḡa haḡao'i. Ġa vaze ihozo'idene, zama nidu'a hina huga ḡoe'ano ra'ete'e ihozo'i.

⁸ Vaze'a ve'oḡa rae mene reite'e ḡoe'a duduḡa ihozo'i. 'Ougine, ġa hezahōḡane'ete'e azaḡani'a emeġe moneo ḡoere sau'a 'ahoga mene radu zeġe'a bare mazagarozi'uma.

⁹ Tuġure azaḡa moneo'e ze'a gau nidu'a veize zuhi'aze ḡoere egozinifine, zuhi'aze

matu'ozinifine, zu zuhi'aze ġoere mene naunaunifine ihozo'i.

¹⁰ Ebu zuhi'aze ġauze mene ġonozifine, rehano ze zama nidu'a hina haġadu zuhi'aze'a ze hube hune mae ġihizifine ihozo'i. 'Ougine, ze'a ġau nidu'a moneo ġabofe'ete'e Badi'aġa ihoreġa'e manoġa hune rae vaze dehene ihozi'uma.

¹¹ Badi'a'a vaze ġabozihi radu vaze nidu'a mazao manoġa fureniro.

¹² Badi'a'a furenirote'e manoġaġa u'ano, ani'a ane mene gubane'ete'e haġaiġa zu raha ura haġaiġa modo'i rae ra'ohe, ebu izidi raha 'ahao eme'a bare haġai sau'a hezahohafine, zu duduġa haġaifine, zu Badi'a gubane radifine ihofe'ohe.

¹³ Eme 'ouge haġae radiu'ete'e zamāġano matu'u madaġa 'ahogani'a ari'uma rae mae ġihine'ena'a guhine'ohe. E'e madaġano Iesu Keriso'a ane ni ġihi'aġa furenī'uma. Iesu'e emeġe Badi'a ġihi'aġa zu ġabofe'ete'e vazęġa.

¹⁴ Keriso'a emeġe veize ane bare dibu'iro. Ebu haġaife sau'a nidu'aono'o emeġe bohafe bufadu dehefiro. 'Ougadu eme'e gau manoġa inare haġae'ete'e azaġa, ane mone azaġa reiro.

¹⁵ Ĝae'a ġoere 'ahiguġa ihozo'i. Ekalesia ibitozi'ete'e gigi'aġa nidu'a hina inarazo'i zu rozo'i. Vaze 'ahogani'a ġa mene ovve ġiaoga gararo'i.

3

¹ Ekalesia azağani'a vaze ibitozi'ete'e azağa zu gavana azağa ġoere egozinifine ebu hegatifine, zu gau manoğa haġaoga ruhibifine, ġae'a bare edemazo'i.

² Ebu ze'a vazeni 'ahoga zuni mene rae sausaunifine, mene rotetifine, roġeru haġaifine, zu vaze nidu'a mazao faifaine haġaifine bare edemazo'i.

³ Eme zuni ibite madaġano'e kauriġa reiro, Badi'a ġoere mene hegatiro, vaze'a so'oso'ofiro, ebu ahiri ura nunu zu matu'u haġaiġa nunu hegote'ena'a, haġai sau'a tuġureġa azaġa teige radiro. Emeġe radone zamaġano haġai sau'a haġairo, ahiahi haġairo, vaze'a eme he'ehe'efiro ebu eme he'ehe'etitiro.

⁴ Reħano ġabofe'ete'e Badi'aġani'a emeġe mazao manoġa zu zamaroneġa fureniro.

⁵ 'Ougadu ani'a eme ġabofiro. Mene eme'a haġairote'e haġaiġa duduġa u'ano, reħano ani'a eme vetuġafirote'e u'ano ġabofiro. Ani'a ve-tuġafeadu eme'a bare fureranoga veize emeġe sau'a vužu'e modofiro zu Vine Zaġoġa hina ġabonefe izifiro. 'Ouge haġadu ani'a eme ġabofiro.

⁶ Badi'a'a, eme ġabofe'ete'e vazeġa Iesu Keriso u'ano Vine Zaġoġa a'e emeġe rana borofe iri'avoniro.

⁷ Badi'a'a manoġa fureniro 'ahine, eme'e ani ubumao duduġa rae reiro. Ebu eme'e ġabone tuġutuġu mae ġihinadu guhine'ete'e azaġa reiro. Eme'e Badi'a emeġe Mama ubugaubuga radu ani mazaono'o manohuga ma'ohe.

⁸ A'e vaze'a mae ġihine'ete'e ġoe'a huga.

Badi'a mazao fie'ete'e azağani'a gau manoğa hağae inaroga veize ġa'a eğe ġoere 'ahi riğā zoga e urate'ohe. Gau manoğa hağae'eta'a'e manoga tauğī zu vaze nidu'a veize manoğa.

⁹ Rehano kaurirau'ena'a ta'irotitoga, vouğā nize hariğā me'odoga, riğā ġoretitoga, zu Mose goro ġoe'a moneo rotetoganono'o vağino'i, mazağā 'uguğā mazaono'o'e manoğa o'o'a zu huga o'o'a.

¹⁰ Vazevaze mae rovoze'ete'e vazēğā mazao ġae tiba ga ġae aheu riğā iraduguno'i. Ebu ani'a 'ize mene ego'idene, ani hezahohano'i.

¹¹ Ğa edeğā, vaze 'uguğā'e ibi ve'oğano onamadu ani ane'a bare ve'oğā rae edere'e rehano, hağai sau'a 'au'aune hağae'ohe.

Ihore Ġoe'a zu Uhiu Ġoe'a Ġonaga

¹² E ġae vağe Aretema ga Tukiko tuğuno'idene, ġa'e ġarihe hune eğe vağe Nikapoli aro'i, mazağā e de'ea nahune madağano radi'uma rae toganiro.

¹³ Mose goro ġoe'a ihoze'ete'e vazēğā niğā Zena, zu Apolo'e ġae inara nidu'a hina danazadu zeğe'a ragavite'e haba'a tuğuzo'i ebu ze mene ferezifine danazo'i.

¹⁴ Emeğe nego nabudi zuni gau manoğa inare hağai'uma rae ederi'uma. Iniu danazoga umide'ete'e azağā mazao hube hune fereze'ete'e ġauğā zini'uma. 'Ougine, ġaboneze manoğani'a huda'uma.

¹⁵ Eğe teite radiu'ete'e azağā nidu'a ġae mazao uhiu ġoe'a tuğure'ohe. Iesu mazao fie'ena'a,

emeğe zamare'ete'e azağā mazao uhiu ġoe'a
tuğuro'i.

Badi'a'a zae nidu'a mazao manoğa
furene'eno'i.

**Buka Zaḡoḡa Ġoitore Iziga
The New Testament in the Uare language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Uare long Niugini**

copyright © 2017-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Uare

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Global Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Aug 2025 from source files dated 11 Aug 2025

c398f744-e34b-525a-a9fe-d04e84ab7b13